

ТЕЛЕГЄВ Г.Д., МІРОШНИЧЕНКО Д.О., ДИБКОВ М.В., МАЛЮТА С.С.
*Інститут молекулярної біології і генетики НАН України,
Україна, 03680, Київ, вул. Заболотного, 150; e-mail: g.d.telegeev@imbg.org.ua*

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ДН/РН ДОМЕНІВ БІЛКА ВСR НА СУБКЛІТИННУ ЛОКАЛІЗАЦІЮ ОНКОПРОТЕЇНУ ВСR-Abl

Ген *bcr* (від англ. breakpoint cluster region) бере участь у патогенезі двох типів лейкемій, що мають філадельфійську хромосому (t 9:22). Ця хромосома детектується в 95% випадків у хворих на ХМЛ та 25–30% випадків у хворих на ГЛЛ (дорослих). Розвиток хвороби обумовлений експресією гібридного білку, що складається з доменів *Vcr* (амінокінцева частина, з 22 хромосоми) та *Abl* (карбоксільна частина, з 9 хромосоми) [1].

Відмінність перебігу хронічної та гострої форми обумовлена наявністю різних форм гібридного білку, а саме p190 при ГЛЛ та p210 при ХМЛ. Остання відрізняється від p190 тим, що має 2 додаткові домени (ДН та РН)

Таким чином, визначення структурно-функціональної ролі цих доменів дасть змогу пояснити різні типи лейкемій, розробити нові терапевтичні підходи.

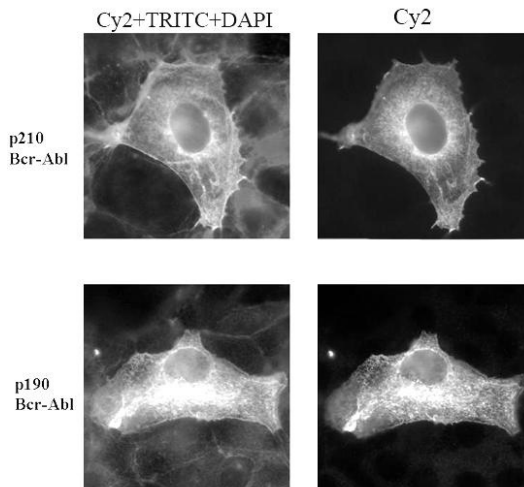
Матеріали і методи

Трансфекція клітин еукаріотів проводили згідно [2]. Для експресії білків ДН, DPN, РН було використано конструкції на основі вектора pRK5-мус. Для експресії білків p190Vcr-Abl та p210Vcr-Abl було використано вектори pSG5 та pGDE.

Імунофлуоресцентна мікроскопія. Для використання в мікроскопії клітини вирощували на скельцях для мікроскопії в 6-лунковій культуральній плащі у відповідному середовищі при +37 °С та 5% CO₂. Через 24 год. після трансфекції клітини переносили в середовище без сироватки і інкубували 16 год. Реакцію мічення антитілами проводили за [4]. Для отримання флуоресцентного сигналу різні компоненти клітини фарбували декількома способами: ядро — DAPI 1:1000, актин — TRITC-міченим фалоїдин 1:200, комплекс Гольджі — маркером GM130 1:100 і TRITC-міченими антитілами anti-mouse IgG 1:500, білки Vcr-Abl (p190, p210) — anti-Abl антитілами 1:100 і вторинними Cy2-міченими anti-rabbit IgG антитілами.

Результати та обговорення

Дослідження локалізації білків p190 і p210 Vcr-Abl. Як було зазначено, білки p190 і p210 відрізняються тим, до складу останнього додатково входять домени ДН і РН. Ми встановили, що РН домен зв'язує фосфатиділінозитолмонофосфати з високою афінністю [3]. Відомо, що в клітині існує розподіл ліпідів за компартментами, тому наявність в складі білка РН домену може впливати на його локалізацію. Клітини Cos-1 були трансфіковані конструкціями, які експресували p190 або p210 Vcr-Abl. Через 36 годин після трансфекції клітини фіксували і фарбували (рис. 1). Було показано, що білки p190 і p210 Vcr-Abl мають відмінності в локалізації. Обидва білки знаходяться в цитоплазмі, але помітно, що p190 Vcr-Abl має більш рівномірний розподіл

Рис. 1. Імунофлуоресцентний аналіз розподілу білків p210 і p190 Bcr-Abl в клітинах Cos-1: візуалізація: Bcr-Abl — анти-Abl антитіла 1:100; вторинні Cy2-мічені антитіла 1:500; актин — TRITC-мічений фаллоїдин 1:200; ядро — DAPI 1:1000

по цитоплазмі клітини. Білок p210, навпаки є більш концентрованим навколо ядра, і хоча також присутній по всій цитоплазмі, його локалізація явно пов'язана з ядром. Отже, можна зробити висновок, що ділянка Bcr, яка входить до складу p210 і не входить до p190 Bcr-Abl, має певний вплив на розподіл зазначених білків. Найбільш вірогідним є участь PH домену в локалізації білка Bcr-Abl. Морфологія клітин Cos-1 не змінювалась при трансфекції. Клітини мали округлу форму, рівномірний розподіл актину без виражених філаментів, мембрана клітин не утворювала ламелоподій або філоподій. Це може означати, що ГТФази родини Rho, які беруть участь у реорганізації актинового цитоскелету, у цьому випадку не були активовані, чого слід було б очікувати, якщо DH домен білка p210 Bcr-Abl має GEF-активність.

Дослідження локалізації GFP білків, що несуть DH і PH домени білка BCR.

Було помічено, що розподіл білків p190 та p210 відрізняється. Додатково трансформували клітини Cos-1 GFP-конструкціями, що несли DH, PH або DHPH домени Bcr і вивчали локалізацію відповідних GFP-білків, а також розподіл актину (рис. 2). Не спостерігалось виникнення ламелоподій або філоподій, що виникають при активації Rho ГТФаз, актинові філаменти не були чітко вражені. Білки з PH доменом і без нього мали різну локалізацію. Так, білок DH знаходився в цитоплазмі клітин, а обидві конструкції з PH доменом крім цитоплазми, були також детектовані в області ядра клітини. Природа такого розподілу не з'ясована, але такі відмінності в локалізації

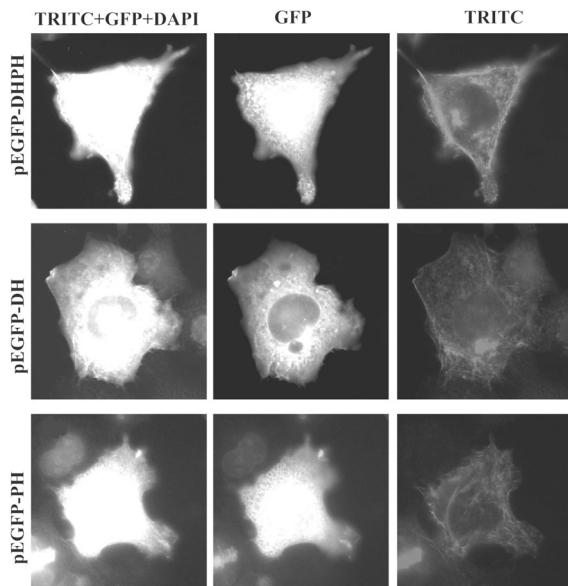

Рис. 2. Імунофлуоресцентний аналіз субклітинної локалізації GFP-білків, що несуть DH і PH домени Bcr: клітини Cos-1 трансфіковані плазмідами pEGFP, що експресують DH; PH і DHPH фрагменти Bcr з GFP-послідовністю; актин візуалізовано за допомогою TRITC- кон'югованого фаллоїдину 1:200; ядро — DAPI 1:1000

відповідних білків ілюструють вплив PH домену на місце знаходження білка, до складу якого він входить, і, таким чином, на його роль у передачі сигналів в клітині.

Локалізація білків p190 і p210 Bcr-Abl в клітині відносно апарату Гольджі. Ми показали, що PH домен має властивість зв'язувати PI(4)P, який є основним компонентом мембран комплексу Гольджі [3]. Тому було вирішено дослідити локалізацію білків p190 і p210 відносно апарату Гольджі (рис. 3).

Клітини Cos-1 трансформували конструкціями, що несли білки p190 і p210 Bcr-Abl. Для візуалізації апарату Гольджі було використано антитіла до матричного білка GM130, що є його специфічним маркером. Було відмічено, що локалізація білка p210 пов'язана з апаратом Гольджі, крім того, що він також знаходиться в цитоплазмі. Але в районі комплексу Гольджі спостерігалась найбільш висока концентрація білка. В свою чергу, білок p190 Bcr-Abl не має такого явного розташування навколо ядра, він є розподіленим рівномірно по всій цитоплазмі клітини.

Таким чином, показано, що наявність PH домену впливає на субклітинну локалізацію цього протеїну, обумовлює взаємодію з різними органелами та білками клітини.

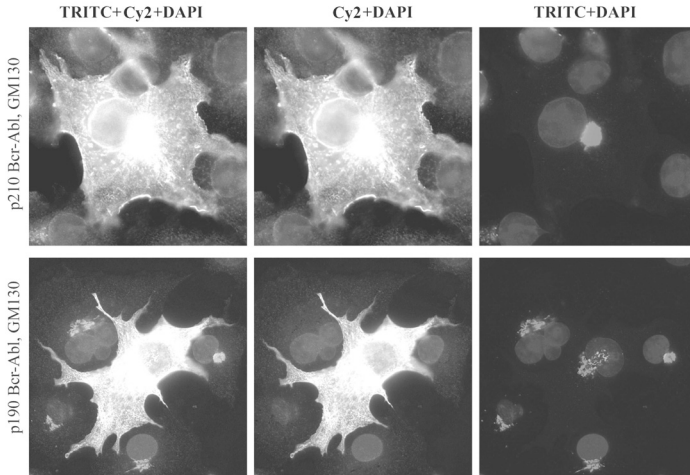

Рис. 3. Імунофлуоресцентний аналіз колокалізації білків p190 і p210 Bcr-Abl і апарату Гольджи: візуалізація: Bcr-Abl — анти-Abl антитіла 1:100, вторинні Cy2-мічені антитіла; комплекс Гольджи — анти-GM130 антитіла 1:100, вторинні TRITC-мічені антитіла; ядро — DAPI 1:1000

Література

1. Quintas-Cardama A., Cortes J. Molecular biology of bcr-abl positive chronic myeloid leukemia // *Blood*.— 2009.— V.113, N8.— P. 1619–1630.
2. Chen C., Okayama H. High-efficiency transformation of mammalian cells by plasmid DNA // *Mol. Cell. Biol.*—1987.— V.7.— P. 2745–2752.
3. Мірошниченко Д.О., Дубровська А.М., Телегеев Г.Д., Малюта С.С. Визначення специфічності білок-ліпідних і білок-білкових взаємодій PH домену білка Bcr, пов'язаного з хронічною мієлоїдною лейкемією // *Біополімери і клітина*.— 2007.— Т.23, №5.— С. 405–409.
4. Miroshnychenko D., Dubrovska A., Maliuta S., Telegeev G., Aspenstrom P. Novel role of pleckstrin homology domain of the Bcr-Abl protein: Analysis of protein-protein and protein-lipid interactions // *Exp Cell Res.*— 2010.— 316.— N4.— P. 530–542.

Резюме

Вивчали вплив DH, PH доменів білка Bcr на розподіл онкопротеїну Bcr-Abl в клітині. Показано, що наявність PH домену впливає на субклітинну локалізацію цього протеїну, обумовлює взаємодію з різними органелами та білками клітини.

Изучали влияние DH, PH доменов Bcr белка на локализацию Bcr-Abl в клетке. Установлено, что наличие PH домена определяет внутриклеточную локализацию этого белка, обуславливает его взаимодействие с клеточными белками и органеллами.

We studied role of PH, DH domains of Bcr on localization of Bcr-Abl in cell. It was detected that PH domain determines its subcellular position and interaction with cells organelles and proteins.

ТЕРПИЛЯК О.І., ЗАСТАВНА Д.В., ЗАГАНЯЧ Я.Ю., ГЕЛЬНЕР Н.В.

ДУ "Інститут спадкової патології АМН України"

Україна, 79000, м. Львів, вул. М. Лисенка, 31а, e-mail: root@ihp.lviv.ua

АСОЦІАЦІЯ МІЖ ГЕНЕТИЧНИМИ ПОЛІМОРФІЗМАМИ ПРОМОТОРНОЇ ДІЛЯНКИ ІЛ-10 ТА РЕПРОДУКТИВНИМИ ВТРАТАМИ У ЖІНОК

Роботи останніх років [1, 2] засвідчують, що продукція цитокінів знаходиться під генетичним контролем, і жінки з репродуктивними втратами мають генетичну предриспованість до типу імунної відповіді, яка власне відповідає за втрату вагітності. Цитокіни індують зміни в експресії генів в клітинах-мішенях і діють як імуномодулятори [3, 4]. Вони впливають на репродукцію безпосередньо через втручання в процеси гаметогенезу, імплантацію, інвазію трофобласта, децидуалізацію, розвиток плаценти та імунотолерантність вагітності. Th1-цитокіни опосередковують цитотоксичну, запальну та ембріотоксичну реакцію, Th2-цитокіни через гуморальний імунітет запобігають Th1-відповіді проти зародка [5, 6]. Отже, протікання вагітності залежить від типу та концентрації цитокінів, вони можуть як охороняти плід, так і впливати пагубно на нього.

Серед Th2-цитокінів ключову роль відіграє ІЛ-10. Підтримуючи Th2-цитокінове оточення, він є критичним цитокіном для пролонгування вагітності. Ген ІЛ-10 локалізований на хромосомі 1 в регіоні 1q31-q32, в промоторній ділянці якого (пІЛ-10) знаходиться багато SNP (single-nucleotide polymorphisms), котрі і забезпечують рівень його продукції. Найбільш дослідженими є SNP –1082 G→A, –819 T→C та –592 A→C. Результати по асоціації алельних поліморфізмів SNP з рівнем продукції ІЛ-10, отримані різними авторами [7, 8], неоднозначні, відповідно, такого роду дослідження є актуальними.

Отже, виходячи з вище сказаного, метою роботи було вивчення особливостей розподілу поліморфних варіантів SNP –819 T→C та –592 A→C промоторної ділянки гена ІЛ-10 в групі жінок з непліддям.

Матеріал і методи

Матеріалом для дослідження була ДНК, виділена з периферійної крові жінок з непліддям, які звернулися для медико-генетичного консультування у Львівський міжобласний медико-генетичний центр. Обстежено 22 жінки з навиковим невиношуванням вагітності (ННВ), 41 жінка з первинним непліддям (ПН) та 106 жінок контрольної групи без обтяженого акушерсько-генетичного анамнезу, котрі мають не менше двох здорових дітей.

Досліджувану промоторну ділянку гена ІЛ-10 ампліфікували за допомогою полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) згідно методу, описаного Giorgani L. et al. [9] з використанням реактивів "МВІ Fermentas". Детекція проводилася методом ПДРФ з використанням ендонуклеази рестрикції Eam1401 ("МВІ Fermentas") згідно інструкцій фірми-виробника. Фрагменти ПЛР-продукту, отримані методом ПДРФ, розділяли у агарозному гелі (3%, 0,5 мг